

Margrete Auken (SF):

Når jeg tager ordet i anden runde, er det ikke, fordi jeg har nogen illusioner om, at vi kommer bare halvvejs igennem debatten, men fordi der er nogle ting, jeg godt vil præcisere, og et enkelt spørgsmål, jeg gerne vil have svar på.

Det spørgsmål, jeg gerne vil have et klart svar på her af ministeren, er: kan ministeren bekræfte, at det i dag er lovligt at slukke for en respirator, hvis et menneske er konstateret hjernedød? Altså: det, vi alle sammen ved foregår, er det i dag lovligt? Det må vi bede om et helt klart svar på, for hvis det ikke kan besvares, står vi med lidt for meget morads, og jeg mener, at ministeren må kunne gå op og sige: ja, det er lovligt. Men sådan at det bliver tydeligt.

Ministeren kan ikke her svare på, hvor lang tid der går – det var det andet spørgsmål, jeg havde fat i – fra hjernedøden er indtrådt, til hjertedød nødvendigvis indtræder – selv ved kunstigt åndedræt, havde jeg nær sagt; ellers går der jo kun minutter. Det kan ikke være muligt for ministeren. Der er jo to ret forskellige svar i lovforslaget.

Men der er noget andet, ministeren skal være opmærksom på. Både Venstres ordfører, hr. Bjørn Elmquist, og hr. Poulsgaard var inde på livstestamentedebatten, og det er meget forvirrende. Hvis livstestamentedebatten kommer ind her, så er det, at vi kommer til at handle mis med den folkelige forståelse af, hvad det er, vi er ved at gøre. Så tror folk, at vi taler om kunstig forlængelse af liv. Denne lovgivning handler om kunstig udsættelse i dødsprocessen fra en konstateret død til en hjertedød. Hvis livstestamentedebatten blandes ind, bliver det kunstig forlængelse af liv, og det er en anden debat. Ministeren er lidt selv skyld i, at denne forvirring opstår, fordi ordet »etik« rodes ind i spørgsmålet om kunstig udsættelse af død. Det mener jeg er uheldigt, og vi ser lidt af suppedasen nu.

Så vil jeg lige sige noget om donorerne. Jeg er enig med ministeren i, at det i hvert fald er unødigt stødende at begynde at påstå, at nogen kan have nogen skygge af hensigt om at opretholde et konstant antal donorer. Men det er vigtigt, at vi får mere at vide om, hvem de donorer er, og dér er jeg lidt skuffet over, at ministeren ikke i sit svar kunne sige lidt mere om det, for det må man have gjort

sig klart. Der står alt for lidt i lovforslaget om, hvem donorerne er.

Når et menneske er konstateret hjernedød – og nu forudsætter vi, at det, der foregår på hospitalerne i dag, nemlig at man slukker for respiratoren, er lovligt; ellers bliver det jo lovligt i hvert fald – hvem afgør det så, hvis der ikke skal slukkes? Altså: hvis man ikke tror på, at et menneske er hjernedød, kan de pårørende i så fald nægte? Det ville jeg også gerne vide.

Endelig mener jeg, at ministeren har ret i, at vi ikke har lov til at skubbe disse etisk vanskelige ting fra os, og jeg synes, det fremgår klart af denne debat, at vi heller ikke gør det. Men jeg synes nok, at ministeren kommer en anelse nemt til det ved ikke at ville sige klart, at dette her er en transplantationslovgivning, og ved i sine bemærkninger at komme med den underlige fodnote om, at vi skal skubbe det over til amter og kommuner at afgøre, hvordan prioriteringen skal foretages.

Jeg går ud fra, at vi herinde alle sammen vil være enige om, at det må være et nationalt ansvar. Vi kan ikke have, at hvis man kommer fra Frederiksborg Amt, går vi ind for by pass-operationer, men hvis man kommer fra Vestsjælland, får man et hjerte. Den går altså ikke. Det må afgøres herinde, og det er os, der skal se de mennesker i øjnene: nu vælger vi dig frem for dig. Og det kommer vi til under alle omstændigheder.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg må sige til fru Margrete Auken: vi har ikke i dag i lovgivningen et hjernedøds-kriterium. Derfor kan jeg ikke besvare spørgsmålet på den måde, fru Margrete Auken stiller det på. Jeg kan sige, at en læge har ret til at slukke for respiratoren, når han konstaterer dødens indtræden. Længere kan vi ikke sige det i dag. Det er jo netop det, vi vil hen til i forbindelse med lovgivningen, også for at bistå de læger, der er i en vanskelig situation.

Men jeg gør opmærksom på, at spørgsmålet i hvert fald er lettere at stille, end det er at besvare, for vi har jo haft sager herhjemme, hvor læger i nogle situationer er blevet angrebet – og der har været anlagt sager imod dem – fordi de har afbrudt et liv. Jeg gør opmærksom på, at vi i straffeloven fortsat har og også vil have det, når vi har vedta-